

Нюп 2016

Нюп 2016

Нюп 2018

Нюп

2022

Нюп

6+

ISSN 0207-6543

Магомед МОКЪА

«НЮР» КИТАПЧЫКЪ

Айдан бир кере чыкъгъан,
Мен окъургъа ашыкъгъан
Сенсе, сен, «Нюр» китапчыкъ,
Зауукъ, сейир китапчыкъ!

Сени окъуй, Зулийни,
Ачемезни, Алийни
Кесиме шуёх этдим, –
Ала бла ох этдим.

Хар суратынг да – омакъ,
Хапарла, таурух, жомакъ,
Назмула да бар сенде.
Кёп зат къалыр эсимде.

Къууандыраса мени:
«Сёзберни», элберлени
Терк окъуна билеме,
Билмечиге кюлеме.

«НЮРТЕ» – 40 жыл

Багъалы шуёхларыбыз, «Нюр» журналны окъугъан жашчыкъла бла къызчыкъла! Сизге, таулу сабийлеге, жарыкълыгъын берип тургъан «Нюр» журналыбыз басмадан чыгъып тебирегенли 40 жыл болду.

«Нюр» журналны биринчи номери басмадан 1982 жылны январь айында чыкъгъанды. Ол ишни къурагъанла Къабарты-Малкъарны жазыучуларыны Союзу бла Комсомолну обкому эдиле. Журналны редакциясында халкъыбызда атлары айтылгъан, сабийлеге жазгъан, сиз суйген адамла ишлеп келгендиле. Аланы санларында тюрлю-тюрлю жыллада Гуртуланы Элдар, Токумаланы Жагъафар, Мокъаланы Магомет, Тёппеланы Алим, Байзуллаланы Алий, Беппайланы Муталип, Мусукаланы Сакинат, Сабанчыланы Арипа, Бегийланы Абдуллах эм башхала.

Биз да, бюгюн «Нюр» журналны редакциясында ишлегенле – суратчыла, журналистле, редколлегияны членлери – сизге аталып чыкъгъан жангыз журналыбызны сиз сюерча этерге итинебиз.

«Нюр» журналны юбилей байрамы бла барыгъызны да алгъышлайбыз.

Саулукълу, окъуулу, билимли, иш кёллю адамла болуп, малкъар халкъыбызны, ата-аналарыгъызны къууандырыгъыз! Жолугъуз нюрлю болсун!

«Нюр» журналны редакциясы

АНА ТИЛИБИЗНИ

«Нюр» журналны окъуучулары!

«Нюр» журналгъа 40 жыл болгъаны бла байламлы, сизни ол байрам бла жорегимден алгъышлайма.

Бизни республикада къабарты эм малкъар тилледе сабийлеге журналла чыгып башлагъаны уллу жамауат-саясат эм маданият магъаналы иш болгъанды. Манга – кеси заманында ол ишни бардырыр ючюн, къыралны бийик федерал органларындан ыразылыкъ алып айланган адамгъа, 40 жылны ичинде журналла сабийлени художестволу эм эстетика жаны бла юйретиуге багъа жетмез юлюш къошуп тургъанлары бютюнда къууанчлыды.

Тюрлю-тюрлю кезиуледе «Нюр» журналны редакциясы, аны баш редакторлары Гуртуланы Элдар, Мусукаланы Сакинат, Сабанчыланы Арипа журналны тегерегине художестволу, адабият, педагогика жаны бла да жарыкъ хунерли адамланы жыйгъандыла. «Нюр» журналны хайырындан республикада, таматалагъа сый бере, намыс эте, тин хазнабызны багъалай билген, Къабарты-Малкъарны, уллу Ата журтубуз Россейни да суйген сабийлени телюлери ёсгендиле.

«Нюр» журнал бюгюн да сурамлыды. Аны сабийле, ата-анала да сакълайдыла. Редакциягъа, окъуучулагъа да бийик жетишимле тилейме, суйген «Нюр» журналыма уа – узакъ жыллагъа ахшы жол!

ЗУМАКЪУЛЛАНЫ Мустафаны жашы Борис КъМР-да адамны эркинликлери жаны бла уполномоченный, тарых илмуланы доктору.

«Нюр» журналны жарыкъ кюнюнде, битеу таулу сабийлени халкъыбызны да байрам кюнюнде, мен миллет сабий журналыбызгъа кеси ыразылыгъымы айтыргъа сюеме:

– Таулу сабийлеге шуёх бола, ана тилибизни иги билирге, сюерге себеплик эте, кеп жылланы жаша! «Нюр» – сабийле бла ана тилибизни арасында кепюрдю. Ол кепюр жарыкъ болургъа тийишлиди – тейри къылыч сыфатлы. Аны окъуй, сабийлерибиз да, туудукъларыбыз да жангы сёзле да билирле, уллу дунягъа белгили ана тилибиз болгъанына да ёхтемлене жашарла дейме. Быллай аты болгъан, кеси да ариу журналыбыз, ана тилибизге шауданлыкъ эте, кеп жылланы къууандырыр бизни!

СОЗАЙЛАНЫ Ахмат,
Къабарты-Малкъарны, Къарачай-Черкесни да халкъ поэти.

ШАУДАНЫ – «НЮР»

Багъалы сабийле!

Сизге аталгъан «Нюр» журнал чыгъып башлагъанлы быйыл 40 жыл толады. Быллай ариу, керти хапарчы журналы болгъан хар миллетге да уллу насыпды, аны магъанасы чексизди! Сизни бу жарыкъ байрам бла алгъышлай, мен барыгъызгъа да саулукъ, насып, узакъ ёмюр тилейме!

Ёз тилибизде чыкъгъан журналыбыз а мындан ары да игиден-иги бола, ариу суратлары, назмулары, жомакълары бла сизни къууандыргъанлай, тилигизни байыкъландыргъанлай турсун, кёп жылланы огъурлу сёз нёгеригиз болсун!

Хурмет бла Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кенгешчиси, Россей Федерацияны сыйлы экономисти **УЯНАЛАНЫ Аминат**.

Огъурлу жыл болуп келсин Жангы жыл, багъалы да, сыйлы да «Нюр»! Нюрюнгю къызгъанмайса бетлеринден нюр келген сабийлеге. Бир талай тёлюню ёсдюргенсе, жашаугъа хазырлагъанса, мындан арысында да жомакъ тилли, таза ниетли «Нюркююз» кесини окъуучуларыны алларында эм сыйлы борчун тынгылы толтуруп турлугъуна ийнанабыз.

«Нюрню» биринчи баш редактору аты айтылгъан уллу жазыучубуз, КъМР-ни халкъ жазыучусу Гуртуланы Элдар эди.

Сабийлеге аталгъан журналыбызда КъМР-ни халкъ жазыучусу Токумаланы Жагъафар да ишлеп кетгенди. Аны «Алдарбек», «Чонай» деген чам хапарларыны жигитлери бла миллетибизни бир талай тёлюсю ёсгенди.

Элдар бла Жагъафар тутхан байракъны не аз да эниш этмегенлей, бусагъатдагъы нюрчюле да ёхтем элтедиле. Алагъа саулукъ тилейбиз, «Нюрге» да – ёмюрлюк.

ДОДУЛАНЫ Аскер,
«Минги -Тау» журналны баш редактору.

ГУРТУПАНЫ ЭЛДАР – малкъар жазыучу, Къабарты-Малкъарны эм Россейни культурасыны сыйлы къуллукъчусу, кѣп тилледе чыкъгъан иги кесек китапны автору, «Нюр» журналны биринчи баш редактору болгъанды.

ЖОМАКЪЛЫ КЕЧЕ

Жангы жылгъа бир кюн къалып, шахардан Хасанны ана къарындашы келди. Алгъадан айтханыча, бир уллу коробка бла бир ёлка илляула келтирди. Ол санда бир уллу айыу, бир бѣрю, тюкю, хораз, къоян, киштик, эки чычханчыкъ, сора бир эрленчик. Гитче коробкада уа – кѣп шарла бла бир уллу къызыл жулдуз.

Уллу отоуну тюз да ортасында столну кетерип, назы терекни тохташдырдыла. Бу ишге битеу юйюр къатыша эди. Ата омакъ терекни бутакъларына Ана берген илляулары тагъа эди. Амма, ары такъ, бери такъ деп, оноу эте эди. Ана, мияла илляулары сыйпап-сылап узата, кеси да сабийча къууана эди. Жукъ этмесе да, ары-бери ышыла айланган а Алим эди. Ол, бир талай кампетни тындырып, аланы къагъытларын ёлканы тюбюне – Айыуну алпына ата эди. Къызылууурт Къар аппаны уа артмагъына эки шоколад атды.

Ингир бола, къонакъла да келе башладыла. Къонакъла десем да – Хасанны тенглери. Ана аланы эм алгъа тынгылы сыйлады: бал къалачла бла татлы чай ичирди. Сора сабийле, ариу жасалгъан ёлкагъа да суйюне, телевизоргъа да къарай, заманларын зауукълу ётдюрдюле. Аны юсюне уа келген къонакъла саугъа къоллу болдула. Махмутха жарагъан экиатар къауал бердиле, Асхатха – жылтырауукъ керох, Аслийге – алтынчач гинжи, эм гитче Леначыкъгъа жумушакъ тюкю къоянчыкъ жетди.

Зауукълу кече эди Жангы жылны кечеси. Алай эм сейирлик ишле уа артда, къонакъла да кетип, таматала да тынчайгъандан сора башландыла.

Хасан да кече ёлкадан бир жанлыракъда диванда таянды. Ол бир кесек арыгъан да этгенди. Нек дегенде, адам къуру ишден угъай, оюндан да арыгъа болады.

Хасан бир ёлканы тегерегинде жаннган уллу, къызыл жулдузгъа къарай эди, бир а къарамын къызылууурт Къар аппагъа бура эди.

Бир кесекден зауукълу кече жомакълы кечеге айлана тебиреди. Къайдан эсе да келген бир сейирлик макъам уллудан-уллу эшитиле башлады.

Эм алгъа илляу шарла кёкде жулдузлача жандыла. Ызы бла, Къар аппа му-
журасы бла къакъды да, уллу ёлка жеринде бурула башлады. Айыу, тюкю
быдырын къашыды да, аякъ бюге чыкъды, ызы бла бёрю, къоянчыкъны да
ал аягъындан тутуп, тепсей башладыла. Эрленчик, бутакъдан-бутакъгъа
секире, чертлеуюклерин да ашай, тойчулагъа къошулду. Эки чычханчыкъ,
бири киштикни сыртына къонуп, бири да къолтугъундан тутуп, тепсеуге ки-
ришдиле. Тюкю бла хораз, къучакълашып, бурула тебиредиле.

Сейирлик макъам а, къууанчлы тартыугъа бурулуп, жомакълы кечеге, Жангы
жылны къууанчлы кечесине къууат бере, битеу да дунягъа жайылады.

Хасан ол байрам къууанчына, жарыкъ тойну толкъунларына бёленипди.

Бир заманда, музыканы тауушу узая, кечеги кёк да жарый башладыла.
Аны бла бирге къууанчлы той да жомакълы кече бла бирге тауусула теби-
реди. Аппа жерине къайтды, айыу ёлканы тюбюнде тохтады, тюкю бла
хораз, бёрю бла къоян да жерлерин тапдыла, киштик бла чычханчыкъла да
шошайдыла. Эрленчик, чертлеуюклерин артха, хуржунуна, жыйып, жерине
жыйышды.

Ёлканы башында жулдуз а, алгъынча, жаннганлай тура эди...

Жомакълы кечени ызындан Жангы жыл да келди. Хасанчыгъ' а тамам
бир жылгъа тамата болду.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат – малкъар назмучу, къара сёзню устасы. Сакинат адабият тинтиуле да жазгъанды. Ол отуз юч китапны авторуду. Китап басмада он сегиз жыл жетишимли ишлеп, 1998 жылда «Нюр» журналгъа баш редактор болуп келгенди. Анда да он сегиз жыл махтаулу ишлегенди. Бюгюнлюкде «Заман» газетни культура бёлюмюню таматасыды.

Ариуду къар. Жаууп турду кечени,
Ызы да жокъ кетгенлени, келгенни.
Бутакъладан ашыкъмайын агъады,
Эски жерни жангы жырын тагъады.

Башил айда къар жаумаса, къыш болмаз,
Жауса жаусун, жолну жабыб' а къоймаз.
Юйге къайтыр узакъ кетип айланган,
Алай жюрек бла бери байланган.

Сууукъ болуп, кирип келир юйюне,
Сабийлери къууанырла, кюлюрле.
Тагъылырла, чабарла да, бойнуна,
Ол чыгъарыр саугъаларын къойнундан.

Къартларына ол уюкъла кийдирир,
Бийчесине ариу жаулукъ келтирир,
Къызчыгъына алыр къызыл чурукъла,
Къарда чапса, зыр-зыр эте турлукъла.

Жашчыгъына сыйлы кёлек чыгъарыр,
Биледи ол аны сакълап тургъанын.
Киштигине къарар да, жарыкъ кюлюр:
– Санга чурукъ, уюкъ да керек туююл! –

Мур-мур эте, кесин ышыр киштиги,
Къаймакъ ашап, зауукъ ётер ингири,
Шош-шош атлай, тегерекге айланыр,
Аны келгенине чексиз къууаныр...

Кёзлеринден жюрек алгъа ашыгъа,
Жангы къарда аны жомакъ ашыра,
Юйю таба атлап келеди таулу,
Журту – уллу, арбазы да – кенг, баулу.

БЕППАЙЛАНЫ Муталип – малкър поэт,
Къабарты-Малкърны културасыны сыйлы
къуллукъчусу, «Нюр» журналда белюмню редак-
торуну къуллугъунда ишлеп тургъанды.

АКЪ УЛАКЪЧЫКЪ

Секиреди, топчукъча,
Жашил талада акъ улакъчыкъ.
Гылычугъун сюрюп баргъан
Жашчыкъ да,
Узакъда азчыкъ кёрюннген
Таучукъ да,
Ташдан-ташха чабып баргъан
Суучукъ да,
Кёкге шош-шош ёрлеп баргъан
Кюнчюк да –
Учадыла,
Къыллыучаладача
Учадыла,
Улакъчыкъны кёзлеринде...

ЁЛМЕЗЛАНЫ Мурадин – малкър поэт,
КъМР-ни къырал саугъасыны лауреаты.

ЧАНА

Аппа Саматха чаначыкъ ишлегенди,
Тюкен чанасын ол истемейди энди.
Учады тёшден, гутчасы да жеталмай,
Аны аллына бир жашчыкъ да ёталмай.

Учады къызыу, кёмюледи къаргъа.
Тилейбиз да, бермейди ол учаргъа.
Бермесе – бермесин, биз да сансыз
Этип, бир зауукъ ойнагъанбыз ансыз.

БЕГИЙЛАНЫ Абдуллах – малкъар поэт, Татарстан Республиканы културасыны сыйлы къуллукъчусу, юлгюлю поэзиясы ючюн Кърымшаухалланы Ислам-Бийни майдалы бла сауъгаланнган, «Минги-Тау» журналны баш редактору (1993-1998), «Нюр» журналны редактору. Орус эмда тыш къыраллы закыйлени чыгъармаларын ана тилибизге кечюрген. Кёп китабы басмаланнган.

ЖУКЪ АШАРГЪА УНАМАГЪАН КИШТИКЧИК

Тынгысызды балачыкъ:

– Не болгъанды кишиуге?
Не сютчюк уртламайды,
Не этчик унамайды,
Не къаймакъ жаламайды,
Не затха жарамайды.

Бир къара бу кишиуге!
Не шошчукъса, айтчы, не?
Ашармыса хычин? Не?..
Амма, шо муну кёр сен!..

– Ач болса, ашар, тийип
Турма, – дейди аммасы.
Балачыкъ да амалсыз:
– Чычханчыкъ тутуп берсем,
Ашамазмыса, ийи?
Айтчы, – дейди, жалына,
Ким тийгенди жанынга?

Кишиучукъ да, къаушалып,
Эринеди, бурула.
Жёрмечик да бошалып
Кёрюнеди гумуда.

БАЙЗУЛЛАПАНЫ Алий – малкъар поэт,
«Нюр» журналда бёлюмню редакторуну
къуллугъунда ишлеп тургъанды

МУСА БЛА МУРСА

Бизни гитче Мусачыкъ –
Къоншула суйген жашчыкъ.

Алай Муса да бирде
Хыли этеди элде.

Бюгюн ол, юйден чыгъып,
Къолуна алып чыбыкъ,
Хуналагъа баргъанды,
Бир мурсаны ургъанды.

Анга чамланып, мурса
Былай айтды: – Ай, Муса,
От туйюлме не ёртен,
Алай манга тийме сен!

Хуналадан къарайма,
Къылыкъсызны марайма.
Кюйдюрюрге этинги,
Къолларынги, бетинги.

Жиляй турады Муса –
Къолун къапханды мурса.

САБАНЧЫЛАНЫ Алийни кызы Арипа. Россейни журналистлерини члени, ГТРК «Къабарты-Малкъар» телевиденияны таматасыны орунбасары. 2016–2020 жылгъа дери «Нюр» журналны баш редактору болуп тургъанды. Журналда ишин белгилеп, КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы бла саугъаланганды.

ФАХМУЛУ КЪЫЗЧЫКЪ

Бёзюланы Зухура, алапат кызычыкъ, Нальчик шахарны 16-чы школунда биринчи классха барады. Аны битеу школну сабийлери таныйдыла десем, ётюрюк болмаз. Нек де-

генде, Зухура кесини эгешчиклери Айла эм Лейла бла школ бардыргъан эришиулеге къатышханлай эмда биринчи жерлеге чыкъгъанлай турадыла. Кызычыкъланы тамата къарындашлары Солтан бла Абдул-

лах не заманда да эгешчиклерине кёз-къулакъ болгъанлай турадыла. Аны къой да, Солтан, сиз таныгъан алапат жырчы жаш, эгешчиклери бла сабий жырчыкъланы видео этип, интернетге салгъанлай турады. Кёп болмагъанлай Зухура биягъы бир иги саугъа келтирди юйлерине. Мёчюланы Кязимни атын жюрютген фонд, закий назмучуну хатерине атап, уллу республикалы конкурс бардыргъанды. Ол конкурсха 300-ден артыкъ сабий къатышхан эди.

Ол къадар адамны ичинде кесини жыл санына кёре къауумда Зухура биринчи жерге чыкъгъанды. Анга саугъаланы, махтау къагъытны да Фондну таматасы Аппайланы Лариса эм КъМР-ни Союзуну таматасы Шауланы Разият бергендиле.

Зухура, Кязимни «Къашха ийнегим» деген назмусун бош айтып къоймай, арбазларында къолан ийнеклерин сауа тургъанлай видеогъа алдыргъанды. Зухурача фахмулу сабийлери болгъан миллет насыплады.

БОТТАЛАНЫ Рита – РФ-ни журналистлерини союзуна члени,
«Нюр» журналда бёлюмню редактору

БУЗ АППА

– Къарачы, Салпучукъ, къалай ариу накъышла салгъанды Буз аппа миялагъа,
– деди къызчыкъ эрттенликде.

Накъышланы бек жаратып, айыучукъ, бу сейирлик суратчы ким эсе да, барып,
бир кёрейим деген мурат бла, боюнуна жюн боюнлукъ чулгъап, эшикге чыкъды.
Алай, айыучукъгъа сейирге, терезе тубюнде бир жанны да кёрмеди. «Кетип
къалгъан болур», – деп, ол да къарда аякъ ызла излей тургъанлай, алайгъа,
къайдан чыкъды эсе да, адакъа келип къалды.

– Буз аппа къаты чамланган болур ансы, къабакъдан тышына бурунунгу
къаратыр онг жокъду асыры сууукъдан, – деди ол.

Айыучукъ, адакъагъа бир жукъ да айтмай, чабып, къабакъдан тышына чыкъ-
ды. Ары да къарады, бери да къарады, эл бла бир аякъ ыздан башха жан да
кёрмеди. «Да къайдады да бу?» – деп, сейирсинди. Ол да алай эте тургъанлай,
алайгъа ит жетди. Айыучукъ аны излеген сунуп:

– Таладан келе турама. Буз аппа жиликлериме дери ётдюрюп къойду да
сууугъун! – деди.

– Таладанмы? – деп, Салпучукъ талагъа жортуп бара тургъанлай, къояннга
тубеди.

– Сен а эслемедингми Буз аппаны? – деп сорду анга.

– Да, эслемей а, аны бусагъатда къайда да кёрлюксе. Майна, шауданны
окъуна башын мукъур бузлатып турады, – деди, секире-секире, къоянчыкъ.

Салпучукъ къарыуундан келгенича шаудан таба чапды. Шауданны бузлап
тургъанын да, алайдан агъач таба баргъан уллу аякъ ызланы да кёрдю. Кёрдю
да, тюнгюлюю:

– Былайда да жокъ Буз аппа. Баям, жумушларын бошاپ, энди ол солургъа
кетген болур...» – деди, агъачха элтген ызлагъа мудах къарай.

ШУЁХЛУКЪНУ ЮЛГЮСЮ

Ариу кыызчыкъла бла жигит жашчыкъла! Хар замандача, жылны ахыр айларында Нальчикде Малкъар халкъны политика репрессияланы кезиулеринде жоулгъанларына аталгъан мемориалында «Биз тау жырны эки къанатыбыз: Къайсын бла Алим...» деген аты бла республикалы адабият чыгъармачылыкъ конкурс баргъанды.

Малкъар назмучу Къулийланы Къайсын бла къабартылы поэт Алим Кешоков Уллу Ата журт урушда бир кезиуде бирге болгъандыла. Ала окъ, от тюбюнде айлангандыла. Бир кере, Къайсын ауур жаралы болгъанда, аны уруш къазауатдан чыгъарып, докторланы къолларына тапдыргъанды Алим. Алай бла ала шуёхла, къарындашла болгъандыла. Артда да жашау узуну бир бирни багъалап жашагъандыла. Ала бир бирге атагъан назмуланы табып, окъмай къоймагъыз. Ала сизни шуёхлукъну, адамлыкъны багъаларгъа юйретириқдиле.

Нальчикни шахар администрациясыны Билим бериу жаны бла департаменти, Мемориалда ишлегенле да был-

лай, шуёхлукъну юлгюсюн эсге салгъан окъууланы бардыргъанлы, он жылдан аслам болады.

Ма бу жол да ары сабийле, устазла, атаанала да суйюп келгендиле. Ала къалай кёллери бла хазырлангъанларын а сабийлени ариу кийингенлеринден, назмуланы шатык айтханларындан, жырлагъанларындан, тепсегенлеринден да ангыларгъа боллукъ эди.

Ала эки шайырны назмуларын малкъар, къабарты, орус, ингилиз, француз тилледе да айтхандыла, кеслери такъгъан назмуланы да окъугъандыла. Оюм этчигиз, къалай къыйынды, ол къадар ариу сабийни назмуларына тынгылап, алагъа тийишли жерле белгилеген. Алай а бу эришиуде хорлатхан жокъ эди! Жюри ол оюмгъа келгенди.

Сизни арагъызда да болур ары къатышханла. Быйыл бармагъанла уа экинчи жылгъа хазырлансынла.

Къалай игиди республиканы биз суйген белгили поэтлерине аталгъан конкурсха къатышып, анда махтау алгъан!

ОРАКЪЛАНЫ Марьям

КЪЫШ ОЮН

Терен къар жаууп, аз эрийрек болса, сабийле тѣшлеге чыгъар эдиле. Кими чана бла, кими саржеле бла учар эдиле. Кими уа хайнух айландырып эришир эди. Аладан бирине да къатырмагъан къаууму да, къарап турмай, къар гинжиле ишлер эдиле. Къар гинжиге терек сакълаучу, биченлик сакълаучу къарт кишилени атларын айтыр эдиле. Сабийлени бири къарт аппаны ауазы бла сѣлешир эди. Неда, жаз биченлик сакълагъан заманча болуп, сабийле, биченликге хуржели жыргъа къояр эсе деп, тилеп сѣлешир эдиле. Гинжини атындан бир сабий а: «Малтамай, тап жыйсагъыз, къоярма», – дер эди.

Сабийле къар гинжини тѣгерегинде бир затла жыйгъанча кѣрюнедиле. Андан сора кенгнге элтип тѣгедиле.

Къар гинжини атындан бири, тереклени бутакъларын сындырмагъанлары ючюн, сабийлеге ыспас этеди. Ойнай келип, эригип, суу-салам болуп, ингирде сабийле юйлерине къайтыр эдиле.

Ол оюн былайды. Сегизден онеки жылгъа дери сабийле хар ким кеси къар гинжи ишлеп башлайдыла. Не заманга ишлеп битдирликлери белгилиди – тюкюрюк ташны юсюнде бузлагъынчы. Алгъа битдирген артдагъын сакълап, барысы дагинжилеге бирден багъа бичедиле. Ким терк, ариу ишлесе да, аны аты белгили болады. Къар гинжини хар сабий кесича жасайды. Аны къарт къатыннга ушатып да ишлейдиле. Бир-бир элдеде анга къар бодуркъу деп да айтадыла. Кѣл салып ойнагъаннга бек хычыуун оюнду.

НѢГЕРЛАНЫ Залина

ЭЛБЕРЛЕ

Жер жылынса – жатабыз.
Бузласа уа – барабыз.
Биз экеулен болабыз.
(Саржәне.)

Хар жыл сайын келеме,
Тау башладан энеме,
Байрам эте, юлдеде
Жасанып сюелеме.
(Назыл төрек.)

Кеси – суукъ, кеси – буз,
кетсе уа – жилий-жилай.
(Кыш.)

Мен ёсеме кыш башым бла энишге,
Кесим кирик ёсгенле бла эрише.
Кюн тийгенлей, мен жилийма, жилийма,
Эрийме да, агъама, тас болама.
(Буз сюмек.)

Къанаты жокъ – учады,
Аягъы жокъ – къачады,
Къара, акъ да болады,
Жауун болуп жауады.
(Булут.)

